

De mysterieuze gang van Strijen

Een mooie legende

Jeroen Ras, voorzitter van Stichting Archeologie HW

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot april 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinenoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

“Heeft u de middeleeuwse gang al gevonden?” Die vraag werd vaak gesteld in de zomer van 2015 in Strijen. De Kerkstraat werd opnieuw bestraat en van een regenwaterafvoer voorzien. Het resultaat: een diepe sleuf van de Molenstraat tot de Nieuwestraat, dwars door het middeleeuwse hart van Strijen. Gelukkig werd het werk onder archeologische begeleiding uitgevoerd. Archeologen van SOB Research, ingehuurd door de gemeente Strijen, waren bijna dagelijks bij de draaiende graafmachine te vinden. Het bleek niet voor niets. Zoals verwacht werd er een schat aan gegevens over het verleden van het dorp verzameld, die allemaal nog moeten geanalyseerd en uitgewerkt. Maar toch weten we al veel. Bijvoorbeeld dat er aan het begin van de Kerkstraat, bij de Kaai, een grote gemetselde duiker onder de straat ligt die de Keen met de Oude

Haven verbond. Het gewelf werd in de zestiende eeuw aangelegd en waarschijnlijk al in 1632 buiten werking gesteld. Bij de dorpskerk werd een veertiende eeuwse kerkhofmuur gevonden. De muur lag in een vierkant rondom de toenmalige kerk. Het deel van het kerkhof dat op de

SCHAT AAN GEGEVENS BIJ OPGRAVINGEN STRIJEN

plek van de huidige Kerkstraat lag, raakte na omstreeks 1500 in onbruik. De kerkhofmuur werd deels afgebroken. Het resultaat: een verbreding van de straat. Precies zoals hij er nu, na 500 jaar, nog ligt. De profielen van de sleufwanden werden bestudeerd en er werden diepe grondboringen uitgevoerd. Daaruit bleek dat Strijen in de dertiende eeuw

Een deel van de kerkhofmuur uit de 14e eeuw.

uit een aantal terpen (hillen) bestond. Deze terpen zijn tot circa 1400 met veen en stalmest opgehoogd. Aan het einde van de vijftiende eeuw, toen het dorp veilig droog in de polders lag, is het niveauverschil tussen de terpen met klei en huisvuil genivelleerd. Dat zorgt voor een unieke kijk

op het dagelijks leven in Strijen aan het einde van de vijftiende eeuw. Op basis van het afval weten we bijvoorbeeld precies wat er gegeten werd. Maar ook welke ambachten werden uitgevoerd. Zo blijken er een schoenlapper en een smederij te zijn geweest. Strijen was een belangrijke plaats.

Het aardewerk is luxe. Fraai versierde mesheften zijn dat ook. De vondst van een fragment van een maliënkolder is zelfs bijzonder te noemen. Er werden duizenden vondsten geborgen. Maar hoe zit het nu met die gang? Het verhaal gaat immers al jaren, dat er een mid-

deleeuwse onderaardse gang is die de dorpskerk verbindt met een tegenover gelegen klooster. Dat blijft een mysterie. SOB Research heeft hem in elk geval niet gevonden. Maar ach, wat zegt dat eigenlijk? De feiten hoeven een mooie legende niet in de weg te zitten, toch?